

SEXTI AURELII
PROPERTII
LIBER I.

A a

SEXTI AURELII
PROPERTII
LIBERI.

ELEGIA I.

CYNTHIA prima suis miserum me cepit ocellis,
Contactum nullis ante cupidinibus.
Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,
Et caput impositis pressit Amor pedibus;
Donec me docuit castas odisse pueras
Improbis, et nullo vivere confilio.
Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,
Cum tamen adversos cogor habere Deos.
Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
Sævitiam duræ contudit Iasidos.
Nam modo Partheniis amens errabat in antris,
Ibat et hirsutas ille videre feras.
Ille etiam Hylei percussus vulnere rami
Saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
Ergo velocem potuit domuisse pueram:
Tantum in amore preces, et benefacta valent.
In me tardus Amor non ulla cogitat artes;

A a 2

Nec

188 PROPERTII LIBER I.

Nec meminit notas, ut prius, ire vias.
 At vos, deductæ quibus est fallacia Lunæ,
 Et labor in magicis sacra piare focis,
 En agedum, dominæ mentem convertite nostræ,
 Et facite illa meo palleat ore magis.
 Tunc ego crediderim vobis, et fidera, et amnes
 Posse Cyteinis ducere carminibus.
 Et vos, qui fero lapsum revocatis, amici,
 Quærите non fani pectoris auxilia.
 Fortiter et ferrum, sævos patiemur et ignes :
 Sit modo libertas, quæ velit ira, loqui.
 Ferte per extremas gentes, et ferte per undas,
 Qua non ulla meum femina norit iter.
 Vos remanete, quibus facili Deus annuit aure ;
 Sitis et in tuto semper amore pares.
 In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo vacuus tempore defit Amor.
 Hoc, moneo, vitate malum. Sua quemque moretur
 Cura, neque affuento mutet amore locum.
 Quod si quis monitis tardas adverterit aures,
 Heu referet quanto verba dolore mea!

ELEGIA II.

QUID juvat ornato procedere, vita, capillo ?
 Et tenues Coa veste movere sinus ?
 Aut quid Orontea crines perfundere myrrha ?

Teque

PROPERTII LIBER I. 189

Teque peregrinis vendere muneribus ?
 Naturæque decus mercato perdere cultu ?
 Nec finere in propriis membra nitere bonis ?
 Crede mihi, non ulla tuæ medicina figuræ est.
 Nudus Amor formæ non amat artificem.
 Aspice quos summittit humus formosa colores,
 Et veniant ederae sponte sua melius :
 Surgat et in solis formosius arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lympha vias :
 Litora nativis perlurent picta lapillis,
 Et volucres nulla dulcius arte canunt.
 Non sic Leucippis succedit Caftora Phœbe,
 Pollucem cultu non Thelaira foror.
 Non Idæ, et cupido quandam discordia Phœbo
 Eveni patriis filia litoribus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum
 Avecta externis Hippodamia rotis ;
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis Apelleis est color in tabulis.
 Non illis studium vulgo conquerere amantes :
 Illis ampla fatis forma, pudicitia.
 Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis :
 Uni si qua placet, culta puella sat est :
 Cum tibi præsertim Phœbus sua carmina donet,
 Aoniamque libens Calliopea lyram :
 Unica nec defit jucundis gratia verbis,
 Omnia quæque Venus, quæque Minerva probat.

His

190 PROPERTII LIBER I.

His tu semper eris nostræ gratissima vitæ,
Tædia dum miseræ fint tibi luxuriæ.

ELEGIA III.

QUALIS Thesea jacuit cedente carina
Languida desertis Gnofia litoribus:
Qualis et accubuit primo Cepheia somno
Libera jam duris cotibus Andromede:
Nec minus assiduis Edonis fessa choreis
Qualis in herboſo concidit Apidano:
Talis visa mihi mollem spirare quietem
Cynthia, non certis nixa caput manibus;
Ebria cum multo traherem vestigia Baccho,
Et quaterent fera nocte facem pueri.
Hanc ego, nondum etiam sensus deperditus omnes,
Molliter impresso conor adire toro.
Et quamvis duplici correptum ardore juberent
Hac Amor, hac Liber, durus uterque Deus,
Subjecto leviter positam tentare lacerto,
Oſculaque admota fumere, et arma manu;
Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem,
Expertæ metuens jurgia fævitiae:
Sed sic intentis hærebam fixus ocellis,
Argus ut ignotis cornibus Inachidos.
Et modo solvebam noſtra de fronte corollas,
Ponebamque tuis, Cynthia, temporibus:

Et

PROPERTII LIBER I. 191

Et modo gaudebam lapsos formare capillos;
Nunc furtiva cavis poma dabam manibus:
Omniaque ingrato largibar munera Somno,
Munera de prono fæpe voluta finu.
Et, quoties raro duxti suspiria motu,
Obſtupui vano credulus auspicio;
Ne qua tibi insolitos portarent vifa timores,
Neve quis invitam cogeret esse fuam.
Donec diversas percurrens Luna fenestras,
Luna moraturis ſedula luminibus,
Compositos levibus radiis patefecit ocellos,
Sic ait in molli fixa toro cubitum;
Tandem te nostro referens injuria lecto,
Alterius clausis reppulit e foribus.
Namque ubi longa meæ consumſti tempora noctis,
Languidus exactis, hei mihi, fideribus?
O utinam tales perducas, improbe, noctes,
Me miferam quales ſempre habere jubes.
Nam modo purpureo fallebam ſtamine ſomnum,
Rufus et Orpheæ carmine fessa lyrae:
Interdum graviter mecum deferta querebar
Externo longas fæpe in amore moras;
Dum me jucondis lapsam Sopor impulit alis.
Illa fuit lacrymis ultima cura meis.

ELE-

ELEGIA IV.

QUI D mihi tam multas laudando, Basse, puellas
 Mutatum domina cogis abire mea?
 Quid me non pateris, vitae quodcunque sequetur,
 Hoc magis affuento ducere servitio?
 Tu licet Antiopæ formam Nycteidos, et tu
 Spartanæ referas laudibus Hermionæ,
 Et quascunque tulit formosi temporis aetas,
 Cynthia non illas nomen habere finat:
 Nendum, si levibus fuerit collata figuris,
 Inferior duro judice turpis eat.
 Hæc sed forma mei pars est extrema furoris:
 Sunt majora, quibus, Basse, perire juvat:
 Ingenuus color, et multis decus artibus, et que
 Gaudia sub tacita dicere veste libet.
 Quo magis et nostros contendis solvere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterque fide.
 Non impune feres. Sciet hæc infana puella,
 Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me posthac committet Cynthia, nec te
 Quæret. Erit tanti criminis illa memor.
 Et te circum omnes alias irata puellas
 Differet. Heu nullo limine carus eris.
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicunque facer, qualis ubique, lapis.

Non

Non ullo gravius tentatur Cynthia damno,
 Quam fibi cum rapto cessat amore Deus,
 Præcipue nostri. Maneat sic semper, adoro;
 Nec quicquam ex illa, quod querar, inveniam.

ELEGIA V.

INVIDE, tu tandem voces compesce molestas,
 Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.
 Quid tibi vis, infane? meos sentire furores?
 Infelix properas ultima nosse mala:
 Et miser ignotos vestigia ferre per ignes,
 Et bibere e tota toxica Theffalia.
 Non est illa vagis similis collata puellis.
 Molliter irasci non sciet illa tibi.
 Quod si forte animis non est contraria nostris,
 At tibi curarum millia quanta dabit?
 Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.
 Illa feros animis alligat una viros.
 Ah mea contemtus quoties ad limina cures!
 Cum tibi singultu fortia verba cadent;
 Et tremulus moestis orietur fletibus horror,
 Et timor informem ducet in ore notam:
 Et quæcumque voles fugient tibi verba querenti;
 Nec poteris, qui sis, aut ubi, nosse miser.
 Tum grave servitium nostræ cogere puellæ
 Discere, et exclusum quid fit abire domum.

Bb

Nec

194 PROPERTII LIBER I.

Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
Aut cur sim toto corpore nullus ego.
Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti :
Nescit Amor priscis cedere imaginibus.
Quod si parva tuæ dederis vestigia culpæ,
Quam cito de tanto nomine rumor eris?
Non ego tum potero solatia ferre roganti,
Cum mihi nulla mei sit medicina mali :
Sed pariter miseris socio cogemur amore
Alter in alterius mutua flere finu.
Quare, quid possit mea Cynthia, define, Galle,
Quærere. Non impune illa rogata venit.

E L E G I A VI.

NON ego nunc Adriæ vereor mare noscere tecum,
Tulle, neque Ægæoducere vela salo.
Cum quo Riphæos possim conscendere montes,
Ulteriusque domos vadere Memnonias.
Sed me complexæ remorantur verba puellæ,
Mutatoque graves fæpe colore preces.
Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
Et queritur nullos esse relicta Deos.
Illa meam mihi jam se denegat : illa minatur,
Quæ solet irato tristis amica viro.
His ego non horam possum durare querelis.
Ah pereat, si quis latus amare potest.

An

PROPERTII LIBER I. 195

An mihi fit tanti doctas cognoscere Athenas,
Atque Afiae veteres cernere divitias ;
Ut mihi deducta faciat convicia puppi
Cynthia, et insanis ora notet manibus ;
Osculaque opposito dicat fibi debita vento,
Et nihil infido durius esse viro ?
Tu patrui meritas conare anteire secures,
Et vetera oblitis jura refer sociis.
Nam tua non ætas unquam cessavit amori,
Semper at armatae cura fuit patriæ.
Et tibi non unquam nostros puer iste labores
Afferat, et lacrymis omnia nota meis.
Me fine, quem semper voluit Fortuna jacere,
Hanc animam extremæ reddere nequitiae.
Multi longinquo periere in amore libenter,
In quorum numero me quoque terra tegat.
Non ego sum laudi, non natus idoneus armis.
Hanc me militiam fata subire volunt.
At tu, seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
Lydia Pactoli tingit aratra liquor ;
Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
Ibis, et accepti pars eris imperii ;
Tum tibi si qua mei veniet non immemor hora,
Vivere me duro fidere certus eris.

Bb 2

E L E -

ELEGIA VII.

CUM tibi Cadmeæ dicuntur, Pontice, Thebæ,
 Armaque fraternæ tristia militiæ;
 Atque, ita sim felix, primo contendis Homero,
 Sint modo fata tuis mollia carminibus ;
 Nos, ut consuemus, nostros agitamus amores,
 Atque aliquid duram quærimus in dominam :
 Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
 Cogor, et ætatis tempora dura queri.
 Hic mihi conteritur vitæ modus : hæc mea fama est :
 Hinc cupio nomen carminis ire mei.
 Me laudent doctæ solum placuisse puellæ,
 Pontice, et injustas sæpe tulisse minas.
 Me legat assidue post hæc neglectus amator,
 Et profint illi cognita nostra mala.
 Te quoque si certo puer hic concusserit arcu,
 Quod nolim nostros eviolasse Deos ;
 Longe castra tibi, longe miser agmina septem
 Flebis in æterno furda jacere situ ;
 Et frustra cupies mollem componere versum,
 Nec tibi subjiciet carmina ferus Amor.
 Tunc me non humilem mirabere sæpe poetam :
 Tunc ego Romanis præferar ingeniis.
 Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro ;
 Ardoris nostri magne poeta, jaces.

Tu

Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu.
 Sæpe venit magno fenore tardus Amor.

ELEGIA VIII.

TUNE igitur demens? nec te mea cura moratur?
 An tibi sum gelida vilior Illyria?
 Et tibi jam tanti, quicunque est iste, videtur,
 Ut fine me vento quolibet ire velis?
 Tune audire potes vesani murmura ponti?
 Fortis et in dura nave jacere potes?
 Tu pedibus teneris positas fulcire ruinas?
 Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
 O utinam hibernæ duplicantur tempora brumæ,
 Et fit iners tardis navita Vergiliis ;
 Ne tibi Tyrrhena solvatur funis arena,
 Neve inimica meas elevet aura preces :
 Atque ego non videam tales subfidere ventos,
 Cum tibi provectas auferet unda rates :
 Et me defixum vacua patiatur in ora
 Crudelem infesta sæpe vocare manu.
 Sed quocunque modo de me, perjura, mereris,
 Sit Galatea tuæ non aliena viæ ;
 Ut te felici prævecta Ceraunia remo
 Accipiat placidis Oricos æquoribus.
 Nam me non ullæ poterunt corrumpere ; de te
 Quin ego, vita, tuo limine verba querar.

Nec

198 PROPERTII LIBER I.

Nec me deficiet nautas rogitare citatos;
 Dicite, quo portu clausa puella mea est.
 Et dicam, licet Atraciis confidat in oris,
 Et licet Eleis, illa futura mea est.
 Hic erit, hic jurata manet. Rumpantur iniqui.
 Vicimus: assiduas non tulit illa preces.
 Falsa licet cupidus deponat gaudia livor:
 Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
 Illi carus ego, et per me carissima Roma
 Dicitur: et sine me dulcia regna negat.
 Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocunque modo maluit esse mea;
 Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiæ,
 Et quas Elis opes ante pararat equis.
 Quamvis magna daret, quamvis majora daturus,
 Non tamen illa meos fugit avara finus:
 Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
 Sed potui blandi carminis obsequio.
 Sunt igitur Musæ, neque amanti tardus Apollo:
 Queis ego fretus amo. Cynthia rara mea est.
 Nunc mihi summa licet contingere fidera plantis.
 Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.
 Nec mihi rivalis certos subducet amores.
 Ista meam norit gloria canitiem.

E L E-

PROPERTII LIBER I. 199

ELEGIA IX.

DICEBAM tibi venturos, irrisor, amores,
 Nec tibi perpetuo libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellæ,
 Et tibi nunc quovis imperat emta modo.
 Non me Chaoniæ vincant in amore columbæ
 Dicere quos juvenes quæque puella domet.
 Me dolor, et lacrymæ merito fecere peritum:
 Atque utinam posito dicar amore rudis.
 Quid tibi nunc misero prodest grave dicere carmen?
 Aut amphioniæ mœnia flere lyræ?
 Plus in amore valet Mimnermi versus Homero:
 Carmina mansuetus lenia quærerit Amor.
 I quæfo, et tristes istos depone libellos,
 Et cane, quod quævis nosse puella velit.
 Quid si non effet facilis tibi copia? nunc tu
 Infanus medio flumine quæreris aquam.
 Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.
 Hæc est venturi prima favilla mali.
 Tunc magis Armenias cupies accedere tigres,
 Et magis infernæ vincula nosse rotæ;
 Quam pueri toties arcum sentire medullis,
 Et nihil iratæ posse negare tuæ.
 Nullus Amor cuiquam faciles ita præbuit alas,
 Ut non alterna prefferit ille manu.

Nec

200 PROPERTII LIBER I.

Nec te decipiat, quod sit satis illa parata.
 Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est.
 Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
 Nec vigilare alio nomine, cedat Amor.
 Qui non ante patet, donec manus attigit ossa.
 Quisquis es, assiduas aufuge blanditias.
 Illis et filices, et possunt cedere quercus,
 Nedum tu possis spiritus iste levis.
 Quare, si pudor est, quam primum errata fatere:
 Dicere quo pereas saepe in amore levat.

ELEGIA X.

O Jucunda quies, primo cum testis amori
 Adfueram vestris conscius in lacrymis.
O noctem meminisse mihi jucunda voluptas!
 O quoties votis illa vocanda meis!
 Cum te complexa morientem, Galle, puella
 Vidimus in longam ducere verba moram.
Qquamvis labentes premeret mihi somnus ocellos,
 Et mediis cœlo Luna ruberet equis;
 Non tamen a vestro potui secedere lusu,
 Tantus in alternis vocibus ardor erat.
 Sed quoniam non es veritus concredere nobis,
 Accipe commissæ munera lætitiae.
 Non solum vestros didici reticere dolores:
 Est quiddam in nobis majus, amice, fide.

Poffum

PROPERTII LIBER I. 221

Poffum ego divisos iterum conjungere amantes:
 Et dominae tardas poffum aperire fores:
 Et poffum alterius curas fanare recentes:
 Nec levis in verbis est medicina meis.
 Cynthia me docuit semper, quæcumque petenda,
 Quæque cavenda forent: non nihil egit Amor.
 Tu cave ne tristi cupias pugnare puellæ,
 Neve superba loqui, neve tacere diu:
 Neu, si quid petiit, ingrata fronte negaris:
 Neu tibi pro vano verba benigna cadant.
 Irritata venit, quando contemnitur illa;
 Nec meminit justas ponere læfa minas.
 At quo fis humilis magis, et subiectus Amori,
 Hoc magis effecto saepe fruare bono.
 Is poterit felix una remanere puella,
 Qui nunquam vacuo pectore liber erit.

ELEGIA XI.

ECQUID te mediis cessantem, Cynthia, Baiis,
 Qua jacet Herculeis semita litoribus,
 Et modo Thesproti mirantem subdita regno
 Proxima Misenis æquora nobilibus,
 Nostri cura subit memores adducere noctes?
 Ecquis in extremo restat amore locus?
 An te nescio quis simulatis ignibus hostis
 Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus?

Cc

Atque

Atque utinam mage te remis confisa minutis
 Parvula Lucrina cymba moretur aqua:
 Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda
 Alternæ facilis cedere lympha manu;
 Quam vacet alterius blandos audire fufurros
 Molliter in tacito litore compositam:
 Ut folet amoto labi custode puella
 Perfida, communes nec meminisse Deos.
 Non quia perspecta non es mihi cognita fama,
 Sed quod in hac omnis parte timetur amor.
 Ignoscet igitur, si quid tibi triste libelli
 Attulerint nostri: culpa timoris erit.
 An mihi non major caræ custodia matris?
 Aut sine te vitae cura fit ulla meæ?
 Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
 Omnia tu nostræ tempora lætitiae.
 Seu tristis veniam, seu contra lætus amicis:
 Quicquid ero, dicam, Cynthia causa fuit.
 Tu modo quam primum corruptas defere Baias:
 Multis ista dabunt litora dissidium:
 Litora, quæ fuerant castis inimica puellis:
 Ah pereant Baiæ crimen amoris aquæ.

ELEGIA XII.

QUID mihi desidiæ non cessas fingere crimen,
 Quod faciat nobis conscia Roma moram?
 Tam multa illa meo divisa est millia lecto,
 Quantum Hypanis Veneto diffidet Eridano.
 Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores
 Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat.
 Olim gratus eram: non illo tempore cuiquam
 Contigit, ut simili posset amare fide.
 Invidiæ fuimus. Num me Deus obruit? an quæ
 Lecta Prometheis dividit herba jugis?
 Non sum ego, qui fueram: mutat via longa puellas.
 Quantus in exiguo tempore fugit Amor!
 Nunc primum longas solus cognoscere noctes
 Cogor, et ipse meis auribus esse gravis.
 Felix qui potuit præsenti flere puellæ:
 Non nihil asperfis gaudet Amor lacrymis.
 Aut si despectus potuit mutare calores;
 Sunt quoq[ue] translato gaudia servitio.
 Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas est.
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

ELEGIA XIII.

TU, quod sœpe soles, nostro lætabere casu,
 Galle, quod abrepto solus amore vacem.
 At non ipse tuas imitabor, perfide, voces.
 Fallere te nunquam, Galle, puella velit.
 Dum tibi deceptis augetur fama puellis,
 Certus et in nullo quæreris amore moram;
 Perditus in quadam tardis pallescere curis
 Incipis, et primo lapsus adire gradu.
 Hæc erit illarum contemti poena doloris:
 Multarum miseras exiget una vices.
 Hæc tibi vulgares istos compescet amores:
 Nec nova quærendo semper amicus eris.
 Hæc ego non rumore malo, non augure doctus:
 Vidi ego: me, quæso, teste negare potes?
 Vidi ego te toto vincatum languescere collo,
 Et flere injectis, Galle, diu manibus;
 Et cupere optatis animam deponere verbis,
 Et quæ deinde meus celat, amice, pñdor.
 Non ego complexus potui diducere vestros;
 Tantus erat demens inter utrosque furor.
 Non sic Æmonio Salmonida mistus Enipeo
 Tænarius facili pressit amore Deus:
 Nec sic cœlestem flagrans amor Herculis Heben
 Senfit in Oetæis gaudia prima jugis.

Una

Una dies omnes potuit præcurrere amantes:
 Nam tibi non tepidas subdidit illa faces:
 Nec tibi præteritos passa est succedere fastus,
 Nec finit abduci; te tuus ardor aget.
 Nec mirum: cum sit Jove digna, et proxima Ledæ,
 Et Ledæ partu, gratior una tribus.
 Illa fit Inachiis et blandior Heroinis;
 Illa suis verbis cogat amare Jovem.
 Tu vero quoniam semel es peritus amore,
 Utere, non alio lumine dignus eras.
 Quæ tibi sit felix, quoniam novus incidit error:
 Et quodcumque voles, una sit ista tibi.

ELEGIA XIV.

TU licet abjectus Tiberina molliter unda
 Lesbia Mentoreo vina bibas opere;
 Et modo tam celeres mireris currere lntres,
 Et modo tam tardas funibus ire rates;
 Et nemus omne fatas intendat vertice filvas,
 Urgetur quantis Caucaſus arboribus;
 Non tamen ista meo valeant contendere amori.
 Nescit Amor magnis cedere divitiis.
 Nam five optatam mecum trahit illa quietem,
 Seu facili totum ducit amore diem;
 Tunc mihi Paetoli veniunt sub tecta liquores,
 Et legitur rubris gemma sub æquoribus:

Tum

Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges:
 Quæ maneant, dum me fata perire volent.
 Nam quis divitiis adverso gaudet Amore?
 Nulla mihi tristi præmia fint Venere.
 Illa potest magnas heroum infringere vires,
 Illa etiam duris mentibus esse dolor:
 Illa neque Arabium metuit transcendere limen:
 Nec timet ostrino, Tulle, subire toro;
 Et miserum toto juvenem versare cubili.
 Quid relevant variis ferica textilibus?
 Quæ mihi dum placata aderit, non ulla verebor
 Regna, nec Alcinoi munera despicer.

ELEGIA XV.

SÆPE ego multa tuæ levitatis dura timebam,
 Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
 Aspice me quanto rapiat Fortuna periclo;
 Tu tamen in nostro lenta timore venis;
 Et potes externos manibus componere crines,
 Et longa faciem quererere defidia;
 Nec minus Eois peccus variare lapillis,
 Ut formosa novo quæ parat ire viro.
 At non sic Ithaci digressu mota Calypso
 Desertis olim fleverat æquoribus:
 Multos illa dies incomitis mœsta capillis
 Sederat injusto multa locuta fallo;

Et

Et quamvis nunquam posthac visura dolebat,
 Illa tamen longæ conscia lætitiae.
 Alpheibœa suos ulta est pro conjugé frates,
 Sanguinis et cari vincula rupit Amor.
 Nec sic Æsonidem rapientibus anxia ventis
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.
 Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
 Ut semel Æmonio tabuit hospitio.
 Conjugis Evadne miseros elata per ignes
 Occidit, Argivæ fama pudicitiae.
 Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 Tu quoque uti fieres nobilis historia.
 Define jam revocare tuis perjuria verbis,
 Cynthia, et oblitos parce movere Deos.
 Audax ah nimium, nostro dolitura periclo,
 Si quid forte tibi durius inciderit.
 Multa prius vasto labentur flumina ponto,
 Annus et inversas duxerit ante vices;
 Quam tua sub nostro mutetur peccatore cura,
 Sis quodcumque voles, non aliena tamen;
 Quamve mihi viles isti videantur ocelli,
 Per quos sæpe mihi credita perfidia est.
 Hos tu jurabas, si quid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos attollere solem?
 Nec tremis admissæ conscia nequitiae?
 Quis te cogebat multos pallere colores,

Et

Et fletum invitis ducere luminibus?
Queis ego nunc pereo, similes moniturus amantes;
O nullis tutum credere blanditiis.

ELEGIA XVI.

QUAE fueram magnis olim patefacta triumphis
Janua Tarpeiæ nota pudicitiæ;
Cujus inaurati celebrarunt limina currus,
Captorum lacrymis humida supplicibus;
Nunc ego nocturnis potorum faucia rixis,
Pulsata indignis saepe queror manibus.
Et mihi non desunt turpes pendere corollæ,
Semper et exclusi signa jacere faces:
Nec possum infamis dominæ defendere noctes
Nobilis obsecenis tradita carminibus:
Nec tamen illa suæ revocatur parcere famæ,
Turpior et fecli vivere luxuria.
Has inter gravibus cogor deflere querelis
Supplicis a longis tristior excubiis.
Ille meos nunquam patitur requiescere postes
Arguta referens carmina blanditia;
Janua vel domina penitus crudelior ipsa,
Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
Cur nunquam referata meos admittis amores,
Nescia furtivas reddere mota preces?
Nullane finis erit nostro conceffa dolori?

Tristis

Tristis et in tepido limine somnus erit?
Me mediæ noctes, me sidera prona jacentem,
Frigidaque Eoo me dolet aura gelu:
Tu sola humanos nunquam miserata dolores
Respondest tacitis mutua cardinibus.
O utinam trajecta cava mea vocula rima,
Percussas dominæ vertat in auriculas.
Sit licet et faxo patientior illa Sicano,
Sit licet et ferro durior, et chalybe;
Non tamen illa fuos poterit compescere ocellos,
Surget et invitis spiritus in lacrymis.
Nunc jacet alterius felici nixa lacerto;
At mea nocturno verba cadunt Zephyro:
Sed tu sola mei tu maxima causa doloris,
Victa meis nunquam janua muneribus,
Te non ulla meæ læsit petulantia linguæ,
Quæ solet irato dicere tuta loco;
Ut me tam longa raucum patiare querela
Solicitas trivio pervigilare moras.
At tibi saepe novo deduxi carmina versu,
Osculaque impressis nixa dedi gradibus.
Ante tuos quoties verti me, perfida, postes,
Debitaque occultis vota tuli manibus?
Hæc ille, et si quæ miseri novistis amantes,
Et matutinis obstrepit alitibus.
Sic ego nunc dominæ vitiis, et semper amantis
Fletibus, æterna differor invidia.

Dd

ELE-

ELEGIA XVII.

ET merito, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas alloquor Alcyonas:
Nec mihi Cassiope solito visura carinam,
Omniaque ingrato litore vota cadunt.
Quin etiam absenti prosunt tibi, Cynthia, venti:
Aspice quam fævas increpat aura minas.
Nullane placatae veniet fortuna procellæ?
Hæccine parva meum funus arena teget?
Tu tamen in melius fævas converte querelas;
Sat tibi sit pœnæ nox, et iniqua vada.
An poteris fuccis mea fata reponere ocellis?
Offaque nulla tuo nostra tenere finu?
Ah pereat, quicunque rates, et vela paravit
Primus, et invito gurgite fecit iter.
Nonne fuit melius dominæ per vincere mores,
(Quamvis dura, tamen rara puella fuit)
Quam sic ignotis circumdata litora filvis
Cernere, et optatos quærere Tyndaridas?
Illic si qua meum sepelirent fata dolorem,
Ultimus et posito staret amore lapis;
Illa meo caros donasset funere crines,
Molliter et tenera poneret offa rosa:
Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
Ut mihi non ullo pondere terra foret.

At

At vos æquoreæ formosa Doride natæ,
Candida felici solvite vela choro.
Si quando vestras labens Amor attigit undas,
Mansuetis socio parcite litoribus.

ELEGIA XVIII.

HÆC certe deserta loca, et tacitura querenti,
Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
Hic licet occultos proferre impune dolores,
Si modo sola queant faxa tenere fidem.
Unde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus?
Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?
Qui modo felices inter numerabar amantes,
Nunc in amore tuo cogor habere notam.
Quid tantum merui? quæ te mihi carmina mutant?
An nova tristitiae causa puella tuæ?
Sic mihi te referas levis, ut non altera nostro
Limine formosos intulit ulla pedes.
Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
Non ita fæva tamen venerit ira mea;
Ut tibi sim merito semper furor; et tua flendo
Lumina dejectis turpia sint lacrymis.
An quia parva damus mutato signa calore?
Et non ulla meo clamat in ore fides?
Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,
Fagus, et Arcadio pinus amata Deo.

Dd 2

Ah

232 PROPERTII LIBER I.

Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras,
Scribitur et vestris Cynthia corticibus!
An, tua quæ peperit nobis injuria, curas?
Quæ solum tacitis cognita sunt foribus.
Omnia confuevi timidus perferre superbæ
Jussa, neque arguto facta dolore queri.
Pro quo divini fontes, et frigida rupes,
Et datur in culto tramite dura quies.
Et, quodcunque meæ possunt narrare querelæ,
Cogor ad argutas dicere solus aves.
Sed qualiscunque es, resonant mihi Cynthia filvæ,
Nec deserta tuo nomine saxa vacant.

ELEGIA XIX.

NON ego nunc tristes vereor, mea Cynthia, manes,
Nec moror extremo debita fata rogo;
Sed ne forte tuo careat mihi funus amore:
Hic timor est ipfis durior exequiis.
Non adeo leviter noster puer hæsit ocellis,
Ut meus oblio pulvis amore vacet.
Illic Phylacides jucundæ conjugis heros
Non potuit cæcis immemor esse locis;
Sed, cupidus falsis attingere gaudia palmis,
Theffalis antiquam venerat umbra domum.
Illic quicquid ero, semper tua dicar imago:
Trajicit et fati litora magnus Amor.

Illic

PROPERTII LIBER I. 233

Illic formosæ veniant chorus heroinæ,
Quas dedit Argivis Dardana præda viris:
Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
Gratior, et tellus hoc ita justa finat.
Quamvis te longæ remorentur fata senectæ,
Cara tamen lacrymis offa futura meis:
Quæ tu viva mea possis sentire favilla.
Tum mihi non ullo mors fit amara loco.
Quam vereor, ne te contemto, Cynthia, busto,
Abstrahat e nostro pulvere iniquus Amor;
Cogat et invitam lacrymas ficcare cadentes:
Flectitur assiduis certa puella minis.
Quare, dum licet, inter nos lætemur amantes.
Non fatis est ullo tempore longus amor.

ELEGIA XX.

HOC pro continuo te, Galle, monemus amore,
Id tibi ne vacuo defluat ex animo:
Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti,
Crudelis Minyis dixerit Ascanius.
Est tibi non infra speciem, non nomine dispar
Thiodamanteo proximus ardor Hylæ.
Nunc tu five leges umbrofæ flumina filvæ;
Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes;
Sive Gigantea spatiabere litoris ora,
Sive ubicunque vago fluminis hospitio;

Nympha-

234 PROPERTII LIBER I.

Nympharum semper cupidas defende rapinas:
 Non minor Aufoniis est amor in Dryafin.
 Ne tibi sit duros montes, et frigida faxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus:
 Quæ miser ignotis error perpeffus in oris
 Herculis indomito fleverat Alscanio.
 Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
 Egrediam longe Phasidos ifse viam;
 Et jam præteritis labentem Athamantidos undis
 Myorum scopolis applicuisse ratem.
 Hic manus herorum placidis ut conflitit oris,
 Mollia composita litora fronde tegit;
 At comes invicti juvenis processerat ultra
 Raram sepoliti querere fontis aquam.
 Hunc duo sectati fratres, Aquilonia proles,
 Hunc super et Zethes, hunc super et Calais
 Oscula suspenfis instabant carpere palmis,
 Oscula et alterna ferre supina fuga:
 Ille sub extrema pendens fecluditur ala,
 Et volucres ramo submovet infidias.
 Jam Pandioniæ cefset genus Orithyiæ:
 Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryafin.
 Hic erat Arganti Pegæ sub vertice montis,
 Grata domus nymphis humida Thyniafin:
 Quam supra nullæ pendebant debita curæ
 Rofcida desertis poma sub arboribus:
 Et circum irriguo surgebant lilia prato

Candida

PROPERTII LIBER I. 235

Candida purpureis mista papaveribus:
 Quæ modo decerpens tenero pueriliter ungui,
 Proposito florem prætulit officio:
 Et modo formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus:
 Tandem haurire párat demissis flumina palmis
 Innixus dextro plena trahens humero.
 Cujus ut accensæ Dryades candore puellæ,
 Miratæ solitos destituere choros;
 Prolapsum leviter facili traxere liquore:
 Tum sonitum rapto corpore fecit Hylas.
 Cui procul Alcides iterat responfa; sed illi
 Nomen ab extremis fontibus aura refert.
 His, o Galle, tuos monitis servabis amores,
 Formosum nymphis credere visus Hylam.

ELEGIA XXI.

TU, qui confortem properas evadere casum,
 Miles ab Etruscis faucius aggeribus;
 Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
 Pars ego sum vestræ proxima militiæ.
 Sic te servato possint gaudere parentes,
 Hæc foror acta tuis sentiat e lacrymis,
 Gallum per medios eruptum Cæsaris enses,
 Effugere ignotas non potuisse manus.

Et

236 PROPERTII LIBER I.

Et quæcunque super dispersa invenerit offa
Montibus Etruscis, hæc sciat esse mea.

ELEGIA XXII.

QUALIS, et unde genus, qui fint mihi, Tulle,
Quæris pro nostra semper amicitia. [penates,
Si Perufina tibi patriæ sunt nota sepulcræ,
Italiae duris funera temporibus,
Cum Romana suos egit discordia cives,
(Sit mihi præcipue pulvis Etrusca dolor,
Tu projecta mei perpeffa es membra propinquæ:
Tu nullo miseri contegis offa solo)
Proxima supposito contingens Umbria campo
Me genuit terris fertilis uberibus.

SEXTI

SEXTI AURELII

PROPERTII
LIBER II.

ELEGIA I.

UÆRITIS, unde mihi toties scribantur amores?
Unde meus veniat mollis in ora liber?
Non mi Calliope, non hæc mihi cantat Apollo;
Ingenium nobis ipsa puella facit.
Sive togis illam fulgentem incedere Cois,
Hoc totum e Coa veste volumen erit:
Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos,
Gaudet laudatis ire superba comis:
Sive lyræ carmen digitis percussit eburnis,
Miramur, faciles ut premat arte manus:
Seu cum poscentes somnum declinat ocellos,
Invenio causas mille poeta novas:
Seu nuda erepto mecum luctatur amictu,
Tunc vero longas condimus Iliadas:
Seu quicquid fecit, five est quodcunque locuta,
Maxima de nihilo nascitur historia.
Quod mihi si tantum, Mæcenas, fata dedissent,

Ee

Ut